

Gerichter naar kinderen kijken en hun ontwikkeling stimuleren

Opbrengstgericht werken met peuters

Trajecten op maat

De CED-Groep biedt meerdere trajecten om opbrengstgericht te werken met peuters. Deze worden afzonderlijk of in combinatie en op maat aangeboden. De trajecten die in dit artikel aan bod komen:

- Peuterstappen, Opbrengstgericht werken in 4D: werken met data, duiden, doelen en doen.
- Uk & Puk: themagerichte spelactiviteiten gericht op algemene ontwikkelingsstappen (doelen en doen)
- Zo-Lijsten: kindgericht registratiesysteem van individuele ontwikkelingsstappen met bijpassende handelingssuggesties. Er zijn drie observatielijsten: Zo doe ik, Zo praat ik, Zo beweeg ik (data, duiden en doen).

Rustig en op maat invoeren

Stichting Kinderopvang De Bilt is positief over het werken met Uk & Puk, Peuterstappen en de Zo observatielijsten. Peuterstappen biedt een goede basis voor opbrengstgericht werken en met Uk & Puk en de observatielijsten kun je hier praktisch vorm aan geven, vindt Ingrid. 'Maar je moet wel de tijd nemen voor de invoering, want deze werkwijze vraagt best veel van de pedagogisch medewerkers en daar moeten ze langzaam in groeien.'

Zij vindt het ook belangrijk dat iemand van het management aanwezig is bij de trainingsbijeenkomsten. 'Hij of zij moet de koppeling maken naar de eigen praktijk. Je hoeft bijvoorbeeld niet alles te doen wat Peuterstappen aandraagt, je kunt dit op maat inpassen in je organisatie. Hiermee kun je de pedagogisch medewerkers geruststellen wanneer zij het gevoel krijgen dat er wel erg veel op hen afkomt. Ik kijk terug op een leerzaam traject. Wij hebben nu een mooi totaalpakket om opbrengstgericht te werken met onze peuters.'

Meer weten?

Marla van Berge Henegouwen
m.vanbergehenegouwen@cedgroep.nl
www.cedgroep.nl/doenpratenbewegen

Tekst Connie van der Zel

Stichting Kinderopvang De Bilt heeft sinds 2013 kinderen met een vve-indicatie in huis. De organisatie werkte al ontwikkelingsgericht in de reguliere groepen, maar wilde nu voor alle kinderen een verbeterlag maken. Het programma Uk & Puk is ingevoerd en daarna volgden Peuterstappen en de Zo observatielijsten. 'Wij hebben nu een mooi totaalpakket om opbrengstgericht te werken en spelen met onze peuters.'

In totaal volgden de pedagogisch medewerkers vijf trainingsavonden. Op elke bijeenkomst stonden één van de vier D's (data, duiden, doelen, doen) en een van de Zo-lijsten (zie kader) centraal. Pedagogisch coach Ingrid Schimmel: 'Na elke training gingen de pedagogisch medewerkers aan de slag met

de besproken Zo observatielijst. Zij moesten bijvoorbeeld voor één kind deze observatielijst invullen en kijken wat dit opleverde of waar zij tegenaan liepen. In de volgende training werd dat weer teruggekoppeld. Zo heeft iedereen stap voor stap met de lijsten leren werken.' De laatste bijeenkomst werd gebruikt voor

algemene vragen en terugkoppeling naar de eigen praktijk. Een ander onderdeel van het traject bestond uit coachingbezoeken. Deze waren vooral gericht op het opbrengstgericht werken met Peuterstappen. Ingrid: 'Het combinatietraject Peuterstappen en de Zo observatielijsten was goed gestructureerd en praktijkgericht. Marla van Berge Henegouwen, onze trainer, is in elke groep op bezoek geweest. Dit is van te voren ingepland en voorbereid. Zo werden de pedagogisch medewerkers gestimuleerd om heel goed na te denken over waarom ze iets doen en met welk doel.'

'Nee'? Dan volgt meteen een tip

'Iedereen is positief over het werken met de

Zo observatielijsten', zegt Ingrid. 'Ze helpen je om heel gericht naar een kind te kijken en je handelen daarop af te stemmen. Wat kan een kind wel, wat nog niet en hoe kun je het kind daar gericht bij helpen? Het mooie is: als een kind 'nee' scoort op een observatiepunt van de lijst, krijg je direct handelingssuggesties om daar aan te werken. Deze staan in de handleiding en in het digitale registratiesysteem.' Ze geeft een voorbeeld. 'Een observatiepunt is: voert een gesprekje met een ander kind.' Hierop scoort een kind 'nee'. Dan volgt direct de handelingssuggestie: stimuleer kinderen om onderling taal te gebruiken. Laat een oudere peuter eens een taakje met een jongere peuter doen zoals samen de klei opruimen of koekjes uitdelen.'

Handvat voor oudergesprek

Elk half jaar vullen de pedagogisch medewerkers voor ieder kind alle drie de Zo observatielijsten in. Ingrid: 'Dat lijkt in het begin veel werk, maar de lijsten zijn zo opgesteld dat je al die ontwikkelingspunten makkelijk in je hoofd krijgt. Door de herhaling weet je wat de vragen zijn en leer je waar een kind hoort te zitten. Dan is het invullen zo gebeurd. De lijsten leveren ook een concreet handvat voor gesprekken met de ouders. Je kunt heel gericht de aandachtspunten van een kind benoemen en ouders tips geven hoe ook zij zelf hun kind verder kunnen helpen. Zo krijgt de samenwerking met de ouders nog beter vorm.'